

ПОГОДЖЕНО .

Педагогічною радою
Новодачинського ліцею
Богданівської сільської ради
Павлоградського району
Дніпропетровської області
протокол від 27.08.2025 №
1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Новодачинського ліцею
Богданівської сільської ради
Павлоградського району
Дніпропетровської області
_____Л.Вовчук
наказ від 27.08.2025 № 44-ОД

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Новодачинського ліцею
Богданівської сільської ради
Павлоградського району
Дніпропетровської області**

2025-2026 навчальний рік

Зміст

Розділ 1. Пояснювальна записка.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника ліцею.

Розділ 3. Освітня програма:

3.1. Особливості організації освітнього процесу в початковій ланці (1-2 клас НУШ).

3.2. Особливості організації освітнього процесу в початковій ланці (3-4 класи НУШ).

3.3. Особливості організації освітнього процесу в середній ланці (5-8 класи НУШ).

3.4. Особливості організації освітнього процесу в середній ланці (9 клас).

3.5. Особливості організації освітнього процесу в старшій ланці (10-11 класи);

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Розділ 5. Перелік типових навчальних планів та модельних навчальних програм.

Розділ 6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання.

Розділ 7. Опис інструментарію оцінювання.

Розділ 8. Опис інструментів системи внутрішкільного забезпечення якості освіти.

Розділ 1. Пояснювальна записка

Новодачинський ліцей – комунальний заклад освіти Богданівської сільської ради Павлоградського району Дніпропетровської області.

Заклад здійснює свою діяльність на підставі установчих документів:

- Ліцензії на надання освітніх послуг від 08.02.2019 року № Р-62/0/3-19;
- Статуту Новодачинського ліцею, затвердженого рішенням Богданівської сільської ради від 30 червня 2021 року № 390-13/VIII.

Освітня програма Новодачинського ліцею – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих робочою групою і організованих педагогічним колективом для досягнення учнями результатів навчання.

Освітня програма спрямована на виконання:

- Конституції України;
- Конвенції про права дитини;
- Постанов Кабінету Міністрів України,
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);
- Державного стандарту базової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898;
- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);
- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);
- Наказу МОН України №235 від 19.02.2021 року « Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120);
- Наказу МОН України №405 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- Наказу МОН України №408 від 20.04.2018 «Про затвердження типової

освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890)

- Наказу МОН України № 813 від 13.07.2021 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України № 289 від 01.04.2022 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до Нового державного стандарту базової середньої освіти»;
 - Наказу МОН України № 1222 від 21.08.2013 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти (7-11 кл.)»;
 - Наказу МОН України № 1093 від 02.08.2024 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» (5-7 класи).
- Листа МОН України № 1/4895-25 від 14.03.2025 «Роз'яснення щодо окремих питань оцінювання результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти)
 - Наказу МОН України № 1115 від 08.09.2020 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;
 - Наказу МОН України № 160 від 10.02.2021 «Про затвердження -----
 - Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
 - Наказу МОН України № 563 від 15.05.2023 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти;
- Розпоряджень, інструктивно-методичних листів Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, розпоряджень сільського голови Богданівської сільської ради. Діяльність ліцею базується на принципах гуманізму, демократизму, незалежності від політичних, громадських і релігійних організацій та об'єднань, взаємозв'язку розумового, морального, фізичного й естетичного виховання, органічного поєднання загальнолюдських духовних цінностей із національною історією і культурою, науковості, розвивального характеру навчання та його індивідуалізації, та передбачає:
 - ✓ Самостійність навчального закладу у вирішенні основних питань змісту її діяльності, розвитку різноманітних форм співпраці й партнерства, установлення довір'я між учасниками педагогічної діяльності.
 - ✓ Забезпечення засвоєння учнями обои'язкового мінімуму змісту початкової,

базової та середньої загальної освіти.

- ✓ Гарантія наступності освітніх програм усіх рівнів.
- ✓ Активація роботи щодо організації навчально-виховного процесу через чітке структурування навчального матеріалу на уроці, встановлення пріоритету уроку, як засобу соціалізації учнів та розвитку життєвих компетенцій.
- ✓ Формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності.
- ✓ Впровадження профільного навчання в старшій ланці з метою поліпшення якості освіти, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання та мобільності в умовах сучасного суспільства.
- ✓ Впровадження системи допрофільної підготовки з урахуванням психолого-педагогічного діагностування школярів.
- ✓ Спрямування методичної й дослідно – експериментальної роботи школи на успішну реалізацію елементів дистанційного навчання учнів.
- ✓ Створення необхідних умов для інтеграції української культури в європейський простір, а саме: формування у дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних від національних ідей, цінностей культури, мистецтв, здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру, як невід’ємну складову загальнолюдського.
- ✓ Спрямування виховного процесу на найвищі морально-духовні та потенційні можливості виховання, створення умов для досягнення життєвого успіху особистості, розвитку її індивідуальних здібностей.
- ✓ Індивідуальна робота з обдарованими та талановитими дітьми для якісної підготовки учнів до олімпіад, конкурсів, турнірів різного рівня.
- ✓ Продовження діяльності соціально- психологічної служби ліцею для підготовки дитини до самостійного життя, підтримки дітей, які опинились ускладнених життєвих обставинах, посилення ролі превентивної та корекційної роботи як з учнями, так і з членами їх родин.
- ✓ Забезпечення соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров’я учнів.

У відповідності до чинного законодавства (згідно із Законом України «Про освіту») Новодачинський ліцей здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм **трьох ступенів освіти**:

I ступінь – початкова освіта (забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб,

формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості);

II ступінь – базова середня освіта (є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формує у них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання);

III ступінь – профільна середня освіта (передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, стійке зацікавлення обраним профілем навчання, ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей).

Головні цінності педагогічного колективу - дитина, гідність, культура, творчість.

Основний принцип педагогічного процесу закладу — цілеспрямована взаємодія дорослих і дітей, що виступає джерелом розвитку й задоволення вищих потреб дитини, умовою її можливої реалізації, навчальним середовищем, у якому кожен самостверджується й самореалізується.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника ліцею

Модель випускника Нової Української Школи - це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Сучасному суспільству потрібні люди, які можуть самостійно, творчо мислити, здатні до реалізації здібностей, згідно своїх інтересів і потреб. Головним завданням школи є підготовка учнів до самостійного життя, в якому вони мають вирішувати реальні завдання в непростих умовах сьогодення.

Ступінь самовизначення і самореалізації особистості випускника безпосередньо залежить від рівня його інтелектуального, морального і творчого розвитку. Це означає, що йому необхідно не просто оволодіти сумою знань різних наук, а їхньою цілісною системою, яка відображає єдину наукову картину світу.

Як відомо, головним критерієм оцінки діяльності школи є те, чого досягають її випускники. Дбаючи про свій педагогічний імідж, прагнучи до розвитку Новодачинський ліцей створив модель випускника, що повинна стати орієнтиром для всіх учасників навчально-виховного процесу.

**Життєві
компете
нції
випускн
ика
ліцею:**

- бути гнучким, мобільним, уміти інтегруватись у динамічне суспільство, презентувати себе на ринку праці;
- критично мислити;
- використовувати знання як інструмент для розв'язання життєвих проблем;
- генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення й відповідати за них;
- володіти комунікативною культурою, уміти працювати в команді;
- уміти виходити з будь-яких конфліктних ситуацій та уникати їх;
- цілеспрямовано використовувати свій потенціал як для самореалізації у професійному й особистісному плані, так і в інтересах суспільства, держави;
- уміти здобувати, аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку й самовдосконалення;
- бережливо ставитися до свого здоров'я і здоров'я інших як найвищої соціальної цінності;
- бути здатним до вибору з численних альтернатив, що пропонує сучасне життя.

**Громадянська модель
випускника**

**Політико-
правова
сфера:**

- уявлення про політичну систему та владу в країні;
- про органи місцевого самоврядування;
- про права людини, механізми її захисту;
- критичне сприйняття інформації, самостійне аналізування;
- прийняття рішення з урахуванням юридичних норм;
- усвідомлення себе громадянином і патріотом України;
- вміння реалізувати свої права на участь у виборах.

Культурна сфера:	● уявлення про громадянські демократичні, національні норми; ● культуру світової цивілізації та культурну спадщину українського народу; ● інтелектуальні вміння володіти культурою міжлюдських взаємин; ● володіння українською мовою, почуття особистої гідності.
Соціальна сфера:	● суть громадянського суспільства, соціальна поведінка особистості; ● ефективні форми взаємодії із представниками владних структур; ● толерантність, упевненість у своїй спроможності.
Економічна сфера:	● уявлення про фінансову, податкову, бюджетну системи держави; ● суть ринкових відносин; ● основні економічні принципи; ● відстоювання своїх прав суб'єкта ринкових відносин; ● усвідомлення своїх обов'язків платника податків; ● уміти оцінювати можливості самореалізації.
	Соціальна модель випускника
Здатність ставити перед собою завдання різного рівня складності:	● компетентність у системному аналізі та вирішенні проблем; ● навички виділення і збору даних, аналізу і синтезу даних, пошуку і одержання рішення; ● уміння перетворювати мету на практичне завдання; ● вміння, бажання, потреби й здатність будувати власну життєву позицію; ● складати план успіху; ● здатність докладати необхідних зусиль до виконання завдань.

Креативність та здатність до рефлексії. Аналітичні здібності:

- потреба у створенні нового;
- здатність отримувати задоволення від процесу творчості;
- вміння оцінювати обставини, уміння аналізувати ставлення оточуючих до себе і до своєї діяльності;
- бачення та розуміння своїх переваг і недоліків.

Інноваційні якості особистості. Комунікативні навички:

- толерантність у стосунках із людьми з різним рівнем розвитку;
- знання правил спілкування, розуміння їхньої значущості;
- терплячість;
- визнання права особистості на незалежність і самостійність, душевність і доброта у стосунках із людьми;
- повага до людей;
- відповідальність, здатність до пошуків нестандартних рішень;
- вміння дивуватися;
- розвинена допитливість.

Емоційний розвиток особистості. залучення до цінностей світової культури:

- розвинуте почуття любові, обов'язковості, відданості, жалю;
- здатність адекватно реагувати на критику та на різні зовнішні впливи;
- розвинуте почуття гордості за здобутки людства, за українські національні надбання до скарбниці світової культури.

Інтелектуально-творча модель випускника

Функціональна грамотність:

- комп'ютерна;
- математична;
- етична;
- психологічна;
- валеологічна;
- знання властивостей явищ природи, вміння аналізувати.

**Мовна
компетентність:**

- міцні знання та естетичне володіння українською мовою, навички усного, зв'язного мовлення, комунікативні навички;
- володіння на рівні спілкування іноземною мовою.

**Інноваційність та
креативність:**

- здатність отримувати задоволення від процесу творчості;
- потреба у створенні нового;
- інтерес до всього нового, захопленість самонавчанням і наявність необхідних для цього навичок і вмінь;
- бажання одержати нові знання у сфері фахових інтересів, переконаність у необхідності безперервного фахового навчання й професійного удосконалення.

**Розвиток
інтелекту:**

- розвиток логічного мислення;
- вміння працювати з додатковим матеріалом, гнучкість знань, уміння здійснювати послідовний виклад матеріалу, здатність генерувати ідеї та висувати гіпотези, спроможність до ефективної роботи в групі, толерантність і врівноваженість;
- спроможність до формулювання аргументів після критичного аналізу інформації з багатьох джерел;
- гнучкість і впевненість у застосуванні знань у нестандартних умовах, при роботі з відкритими проблемами з множинними рішеннями.

**Психолого-фізична модель
випускника**

**Психологічна
сфера:**

- емоційна врівноваженість;
- здатність долати життєві труднощі та кризи;
- оптимістичне світосприйняття;
- рішучість, упевненість у своїх силах;
- прагнення до самоудосконалення;
- намагання жити з перспективою;
- уміння досягти душевної рівноваги;
- уміння опановувати свій настрій;
- уміння адаптуватися;
- комунікативність.

Фізичний розвиток:	● свідомо обраний здоровий спосіб життя; ● висока культура гігієни життя; ● фізична активність, теоретична обізнаність щодо покращення фізичного стану; ● володіння навичками різних спортивних ігор; ● загартованість; ● витривалість; ● уміння правильно розподіляти фізичне навантаження.
Компетентність у сфері економічної діяльності:	● підприємливість; ● відповідальність; ● дисциплінованість; ● культ праці; ● гордість за якість виконаної роботи.
Правова компетентність:	● правова культура; ● усвідомлення потреби в дотриманні вимог законів; ● визнання рівності всіх людей; ● повага до свободи; ● відкритість.
Політична компетентність:	● активність і мобільність; ● громадянська активність; ● повага до рішення більшості; ● піклування про справи громади.
Компетентність у сфері комунікативної діяльності:	● толерантність; ● сприйняття плюралізму; ● вміння цивілізовано обстоювати свої переконання перед опонентами.
Організаційна компетентність:	● раціональне врядування (самоврядування); ● ефективність менеджменту; ● ощадливе використання часу та інших ресурсів.

**Технологічна
компетентність:**

- вміле використання технічних засобів;
- раціональне співіснування з техносферою;
- критичне ставлення до техносфери.

**Екологічна
компетентність:**

- знання законів екології;
- гармонійне співіснування з довкіллям;
- збереження біосфери.

**Компетентність
у сфері
повсякденного
життя:**

- повага до інших;
- навички співіснування;
- готовність прийти на допомогу;
- турбота про етику навколишнього життєвого простору.

Групи компетенцій соціальної сфери

**Політико-
правові
компетенції:**

- знання законодавчої бази;
- знання принципів функціонування політичної системи та державної влади;
- формування демократичної громадянської позиції;
- правова відповідальність;
- навички участі в політичному житті.

**Культурологічні
компетенції:**

- формування культури міжособистісних відносин;
- оволодіння вітчизняною та світовою культурною спадщиною.

**Соціальні
компетенції:**

- система соціальних відносин;
- мотивація соціальної поведінки;
- набуття соціальних навичок.

**Економічні
компетенції:**

- розуміння суті ринкових відносин;
- розуміння основних економічних відносин;
- розуміння системи соціального забезпечення;
- системи соціального захисту;
- формування професіоналізму та професійної етики;
- економічні навички.

**Сфера
особистого
життя:**

- навички побудови стратегії та програми життя;
- моделі конструктивної поведінки;
- моделі психічно здорового способу життя;
- моделі подолання критичних ситуацій, виходу із життєвої кризи;
- моделі енергетично доцільної поведінки (спілкування, співіснування);
- моделі самоосвіти.

Модель випускника ліцею.

Сфери компетенцій

**Готовність
до
неперервно
го
навчання**

- Високий рівень інтелектуального розвитку.
- Глибокі знання в галузях науки і практики.
- Уміння використовувати теоретичні знання на практиці, здатність до творчого перетворення знань.
- Культура усного та писемного мовлення, уміння обґрунтовувати свої судження.
- Сформованість стійкої потреби у навчанні.
- Здатність до самоосвіти, уміння вести науково-дослідницьку діяльність.

Професійно-трудова	● Високий рівень володіння навичками самообслуговування з метою створення умов для повноцінного життя. ● Дбайливе ставлення до продуктів людської діяльності. ● Знання своїх інтересів для подальшої професійно-трудової діяльності, основних положень законодавства про працю. ● Уявлення про світ сучасних професій та ситуацію на ринку праці.
Суспільно-правова	● Знання основних положень Конституції країни, політичної структури сучасної держави і державної праці. ● Володіння інформацією про основні політичні партії, міжнародні суспільно-політичні організації. ● Дотримання норм і правил людського співіснування. ● Знання прав і обов'язків громадянина (патріотизм, правосвідомість, національна самосвідомість, дбайливе ставлення до природи, культура міжетнічних відносин).
Сімейно-побутова	● Турбота, милосердя й терпимість до рідних і близьких. ● Дотримання етичних, правових, фізіологічних, гігієнічних норм статевих стосунків. ● Уявлення про батьківські функції, сутність сім'ї (соціальні, етичні, правові, фізіологічні аспекти). ● Володіння певними господарсько-економічними навичками.
Культурно-дозвілєва	● Уявлення про суть вільного часу та вміння використовувати його для саморозвитку. ● Наявність улюблених занять. ● Спрямованість особистості на сприйняття світових культурних надбань. ● Уміння вести діалог, дискусію; комунікабельність.

Особистісно - етична	● Сформованість моральних якостей (толерантність, чесність, гідність, працелюбність, правдивість, совість, повага до людей). ● Самоповага, самокритичність, самооцінка.
Психолого-фізіологічна зрілість	● Уявлення про свій темперамент, характер, стан здоров'я. ● Дотримання правил особистої гігієни, негативне ставлення до шкідливих звичок. ● Дотримання режиму. ● Регулярність занять фізкультурою, правильне харчування. ● Наявність навичок безконфліктної поведінки.

Інформаційна культура випускника:

Пошук інформації:	● вміння користуватися рекомендаційною бібліографією, бібліотечними каталогами, картотеками, списками літератури; ● вільне орієнтування у бібліотечному фонді (принципи розміщення книжок, основи ББК, поняття авторського знака, принципи їх застосування в бібліотечних фондах сучасних бібліотек, каталогах); ● уміння складати список літератури, знання правил опису книжок.
Осмислення та переробка інформації:	● знання структури книжки та її довідкового апарату; ● орієнтація у різних джерелах інформації (енциклопедії, словники, довідники, науково-популярні видання, навчальні посібники, художня література); ● уміння працювати з кількома виданнями одночасно; ● володіння основними логічними прийомами роботи з текстом: аналіз та виділення головного, порівняння, узагальнення, доведення ат спростування; ● вміння визначати та пояснювати поняття, творчо осмислювати прочитане.

Використання інформації:

- уміння раціонально використовувати, подавати матеріал: робити короткі нотатки, скласти план матеріалу, робити вирізки, збирати наочність до певної теми тощо;
- уміння використовувати зібраний матеріал, інформацію з прочитаних джерел і оформляти його у вигляді доповіді, реферату, твору на певну тему;
- уміння робити короткий огляд нової літератури з певної теми, використовувати додаткові джерела інформації під час підготовки до дидактичних ігор, диспутів, конференцій тощо.

Компетентнісне ставлення особистості до життя:

- потреба в самопізнанні, само розумінні, самореалізації в різних видах творчої діяльності;
- володіння науковими знаннями про сутність „Я”, принципами й методами життєздійснення;
- усвідомлення, організація свого життєвого шляху, особистісного розвитку;
- проблемне бачення свого життя;
- осмислене розв’язання між особистісних суперечностей;
- здатність до об’єктивної оцінки рівнів, сфер і меж поширення своєї життєвої активності;
- усвідомлена й адекватна оцінка результатів своєї життєдіяльності;
- висока культура споживання;
- відповідальне ставлення до свого життя, здоров’я;
- культура фізичного розвитку;
- філософське, етичне осмислення свого життя.

Розділ 3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітня програма Новодачинського ліцею сформована на основі Типової освітньої програми для кожного рівня навчання та не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор.

Освітня програма Новодачинського ліцею складається з розділів:

- 3.1. Освітня програма I ступеня (1-2 класи НУШ)
- 3.2. Освітня програма I ступеня (3-4 класи НУШ)
- 3.3. Освітня програма II ступеня (5-8 класи НУШ)
- 3.4. Освітня програма II ступеня (9 клас)
- 3.5. Освітня програма III ступеня (10-11 класи)

3.1. Особливості організації освітнього процесу в початковій ланці (1-2 клас НУШ).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній ланці.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма Новодачинського ліцею (початкова освіта, 1-2 класи) розроблена на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); наказу МОН України № 563 від 15.05.2023 року «Про затвердження

методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Освітня програма початкової освіти Новодачинського ліцею (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження,
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу ;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти І ступеня (розділ 4).

У Новодачинському ліцею передбачено варіант навчального плану початкової школи, який відповідає Типовій освітній програмі для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години розвиваючих курсів.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани ліцею містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму Новодачинського ліцею для I ступеня укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова та література) (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Українська мова (інтегрований курс) Мовно-літературна освітня галузь

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;
- 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Іншомовна освітня галузь Іноземна мова

В Новодачинському ліцеї як іноземна викладається англійська мова.

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психофізіологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Завдання іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання в ліцеї на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математична освітня галузь Математика

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури»,

«Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню. Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності.

Раз на два тижні дозволяється проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проектів, міні-досліджень тощо.

Я досліджую світ (Інтегрований курс)
Природнича, громадянська та історична,

соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Зазначені освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, безпеку життєдіяльності, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої

особистості;

- формування моделей здорової і безпечної поведінки; умінь розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в довіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка, безпечна поведінка в умовах надзвичайних ситуацій);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці; волонтерська діяльність як спосіб вияву безкорисливої допомоги іншим);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Оцінювання загроз для себе і інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; участь у добродійній діяльності на користь інших; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру

Інформатична освітня галузь Інформатика

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу. Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;

- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різнманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентність випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

Дизайн і (інтегрований курс) Технологічна освітня галузь технології

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс

«Дизайн і технології».

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- о формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- о виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
 - о набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- о вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;

- о формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проєктно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем, розв'язання життєвих проблем, встановлення взаємозв'язків з іншими освітніми галузями.

Обов'язковою умовою проведення занять є виготовлення корисного й естетичного виробу індивідуально, в парі або в групі, оцінювання і презентація результатів навчання. Увага акцентується на організації робочого місця, правилах внутрішнього розпорядку, безпеці праці та санітарних норм.

Мистецька освітня галузь Мистецтво

Метою навчання мистецтва в ліцеї є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- ✓ розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань;
- ✓ пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;
- ✓ формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- ✓ оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- ✓ формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутків;
- ✓ розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й

керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;

- ✓ формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- ✓ досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- ✓ виховання культури глядача-слухача;
- ✓ формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Реалізація поставленої мети і завдань здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізична культура (навчальний предмет) Фізкультурна освітня галузь

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;

- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової гри та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності; використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у – 2-х класах – 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використовується на навчальну програму «Розвиток продуктивного мислення» (1-2 клас).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону

України «Про загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем (розділ 4).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової

середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість і більше років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії;
- віртуальні подорожі;
- спектаклі;
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час;
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти;
- сюжетно-рольові ігри;
- інсценізації;
- моделювання;
- ситуаційні вправи;
- дитяче волонтерство тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми вчителі використовують внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних

очікуваних
результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт- суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. В ліцеї організовано додаткові індивідуальні

заняття для учнів з низьким рівнем навченості.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей;

вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення

на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх

нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості

освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ліцею забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

3.2. Особливості організації освітнього процесу в початковій ланці (3-4 класи НУШ)

Освітня програма для учнів 3-4 класів складена на основі освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Прозатвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1820 годин/навчальний рік:

для 3-х класів – 910

годин/навчальний рік, для 4-х

класів – 910 годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі – навчальний план).

У ліцеї передбачено варіант навчального плану початкової школи, який відповідає типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій додаткові години може бути використано на підсилення окремих навчальних або розвиваючих предметів.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму загальноосвітньої школи ліцею для І ступеня укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

Українська мова та література)

(МОВ) Іншомовна освіта (ІНО)

Математика (МАО)

Природнича (ПРО)

Громадянська та історична (ГІО)
Технологічна (ТЕО)
Інформатична (ІФО)
Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
Мистецька (МІО)
Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

У освітній програмі (3-4 класи) мовно-літературну галузь структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання».

Українська мова (навчальний предмет).

Мовно-літературна освітня галузь

Мета - формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативної та інших ключових компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей логічного, критичного та образного мислення школярів;
- формування повноцінної навички письма, уміння брати участь у діалозі, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових

лінгвістичних знань і норм української мови;

- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Реалізація зазначених мети і завдань здійснюється за такими змістовими лініями: «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

На вивчення української мови в 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень). Рекомендовано 3 години на тиждень проводити уроки української мови, 1 годину на два тижні – урок розвитку зв'язного мовлення.

Літературне читання (навчальний предмет)

Мовно-літературна освітня галузь

У 3-4 класах мовно-літературну освітню галузь структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання».

Мета - розвиток особистості молодшого школяра засобами різних видів читацької діяльності; формування читацької, комунікативної та інших ключових компетентностей; збагачення емоційно-ціннісного, естетичного, соціального та пізнавального досвіду; розвиток образного, критичного і логічного мислення та літературно-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі II ступеня.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких завдань:

- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики і жанрів;
- формування в учнів повноцінної навички читання як універсального інструменту функціональної грамотності;
- розвиток інтересу і здатності до самостійної читацької діяльності для задоволення різних потреб читача;
- формування умінь опрацьовувати художні, науково-художні тексти;
- оволодіння прийомами структурно-сміслового і образного аналізу текстів різних видів;
- розвиток образного, критичного, логічного мислення та мовлення;
- формування умінь самостійної роботи з різними видами і джерелами інформації;
- формування прийомів роботи з дитячою книжкою, періодичною,

довідковою літературою;

- формування вмінь безпечного і критичного використання медіапродукції, здатності створювати медіапродукти і спілкуватися за допомогою медіазасобів;
- розвиток уяви і здатності виявляти себе у різних видах літературно-творчої діяльності.

Відповідно до мети і завдань предмета «Літературне читання» визначено такі змістові лінії: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

Реалізація змістових ліній програми з літературного читання здійснюється процесіособистісно зорієнтованої розвивальної читацької і комунікативної діяльності учнів. Враховуючи потреби та інтереси молодших школярів у пізнанні світу людей, природи, самопізнанні, залучаючи їх до вдумливого читання найкращих дитячих книжок, текстів, різних видів учитель виховує україномовну особистість, компетентного, критично мислячого читача, який розуміє цінність книги, відчуває красу рідного слова, збагачує свій читацький, мовленнєвий і пізнавальний досвід.

Іноземна мова (навчальний предмет).

Мовно-літературна освітня галузь

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно- ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 4-го класу учні досягають рівня А1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із

Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математика (навчальний предмет)

Математична освітня галузь

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;

- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Раз на два тижні дозволяється проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Я досліджую світ (інтегрований курс)

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Зазначені освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проєктної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, безпеку життєдіяльності, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе та свого організму, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота,

вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві; між станом довкілля і діяльністю людини, вплив поведінки на здоров'я та безпеку, залежність результату роботи від докладених зусиль; аналіз наслідків ризикованої поведінки);

- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України; інтересу до пізнання історії та природи свого краю;
- формування моделей здорової і безпечної поведінки; уміння розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в довкіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення.;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і прав у житті в суспільстві, інші соціальні навички у взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості;
- формування моделей здорової і безпечної поведінки; уміння розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в довкіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«**Людина**» (людина – частина природи і суспільства, пізнання себе, своїх можливостей; здорова ситуацій);

«**Людина серед людей**» (соціальні ролі (школяр, член сім'ї і громади), стандарти поведінки в сім'ї, в школі, в громадських місцях; моральні норми; навички співжиття і співпраці, соціальні зв'язки між людьми у процесі виконання соціальних ролей; волонтерська діяльність як спосіб вияву безкорисливої допомоги іншим);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства і громадянина України. Оцінювання загроз для себе і інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (Земля – спільний дім для всіх людей; толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; залежність стану довкілля від поведінки всіх людей; участь у добродійній діяльності на користь інших; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях);

«Природа» (різноманітність природи; методи дослідження природи; нежива і жива природа; зв'язки у природі; природа Землі; природа України)

«Людина і природа» (взаємозв'язки людини і природи; використання людиною природничих знань, матеріалів, виробів і технологій; відповідальна діяльність людини у природі; правила поведінки в природі; участь дітей в природоохоронній діяльності).

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ»

передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру.

Дизайн і технології (інтегрований курс) Технологічна освітня галузь

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Мета - цілісний розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження.

Досягнення мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- сприяння розвитку естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проєктно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань інтегрованого курсу «Дизайн і технології» здійснюється за змістовими лініями, які відображають структуру розвитку особистості та завершеного циклу проєктно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Програма надає можливість розв'язувати реальні життєві проблеми, реалізовувати інтегративні та творчі можливості проєктно-технологічної діяльності, встановлювати взаємозв'язки з іншими освітніми галузями, співпрацювати з експертами різних професійних сфер за межами ліцею.

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем. Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів проєктно-технологічної діяльності вчитель визначає самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність.

Інформатика (навчальний предмет)

Інформатична освітня галузь

Метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Головними завданнями є формування умінь:

- знаходити та опрацьовувати інформацію із використанням пошукових систем;
- створювати інформаційні об'єкти та опрацьовувати їх у програмних середовищах;
- здійснювати індивідуальну й колективну діяльність в інформаційному середовищі;
- критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- дотримуватися етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дотримуватися правил безпечної роботи з комп'ютерними пристроями.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за змістовими лініями «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми»

Курс розрахований на 105 годин: по 35 годин у кожному класі з розрахунку 1 година на тиждень

Оцінювання якості підготовки здобувачів освіти з предмету здійснюється в таких аспектах:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями;

- 2) здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності;
- 3) свідоме та відповідальне ставлення до етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- 4) вміння співпрацювати;
- 5) використання матеріалу із повсякденного життя, навчальних предметів;
- 6) свідоме знання правил безпечної праці.

Мистецтво Мистецька освітня галузь

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань, формування мистецьких уподобань та особистісних художніх цінностей;
- поглиблення мотивації до пізнання творів вітчизняного і зарубіжного мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва та толерантного ставлення до мистецтва інших етносів і народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва, аргументування думки відповідно до вікових можливостей з використанням мистецьких термінів;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- досягнення розуміння учнями можливостей цифрових технологій щодо їх застосування в мистецькій творчості;
- розвиток здатності самопізнання і самовираження, керування власними емоційними станами через мистецтво і різні види художньої творчості; розвиток креативності й мистецьких здібностей;
- формування здатності встановлювати зв'язок між видами мистецтва, між мистецтвом та іншими сферами знання (літературою, математикою, знаннями про природу, історію тощо); мистецтвом і явищами довкілля;
- усвідомлення значення мистецтва в житті людини та художнього пізнання для власної успішності;
- формування культури глядача-слухача;
- соціалізація учнів через мистецтво, формування здатності об'єктивно

оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Відповідно до зазначених мети і завдань виокремлено змістові лінії: «художньо- творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, ціннісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів.

Мистецтво сприяє формуванню ключових компетентностей, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності .
- застосування мистецької термінології, що має іноземне походження, у процесі інтерпретації художніх творів (спілкування іноземними мовами);
- встановлення взаємозв'язків між засобами мистецтва і здійсненню елементарних розрахунків для пояснення художньої виразності творів (наприклад, пропорцій частин твору, визначення музичного метру, запису ритму, симетрії/асиметрії танцювального руху тощо) (математична компетентність)
- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність);
- самостійного(чи за допомогою дорослого) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (інформаційно-комунікаційна компетентність);
- формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (навчання впродовж життя);
- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення (впливу на власний емоційний стан), опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей);
- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); презентації результатів власних мистецьких досягнень (підприємливість та фінансова грамотність);

- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (інноваційність).

Культурна компетентність як стрижнева для мистецької освітньої галузі є інтегральною стосовно інших ключових компетентностей.

Мистецька освітня галузь у 3-4 класах у закладі реалізовується предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

Фізична культура (навчальний предмет)

Фізкультурна освітня галузь

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати;
- формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно- гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається ліцеєм самостійно (рішення педагогічної ради), враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані.

Варіативна складова навчального плану може використовуватись на індивідуальні та групові заняття з дітьми, що потребують додаткової уваги.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України

«Про загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним

навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, рекомендується

використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час,
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- дитяче волонтерство тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та рівневому (за рішенням педагогічної ради) оцінюванню.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та (або) якості освіти.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання

(компетентностей).

- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ліцею забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

3.3. Особливості організації освітнього процесу в базовій ланці (5-8 класи НУШ).

1. Загальні положення

Освітня програма для 5-8 класів Новодачинського ліцею розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі — Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024 року «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма містить:

навчальний план;
перелік модельних навчальних програм;
рекомендовані форми організації освітнього процесу;
опис інструментарію оцінювання.

Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти. В освітній програмі враховані гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Новодачинський ліцей впроваджує загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-8 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) для закладів з навчанням українською мовою, викладених в додатку 1 Типового навчального плану (додаток 1).

Розподіл навчального навантаження здійснюється за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

4. Навчальний план

Навчальний план Новодачинського ліцею для 5-8 класів розроблений на основі додатку 3 Типового навчального плану базової середньої освіти для закладів з навчанням українською мовою (розділ 4 Освітньої програми ліцею).

5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес в Новодачинському ліцеї організовано у безпечному освітньому середовищі та здійснюється із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форми здобуття освіти.

За потреби ліцей може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник І підписують батьки (особи, які їх замінюють).

В 2025-2026 навчальному році Новодачинський ліцей працює за змішаною формою навчання (тиждень через тиждень). З метою належної організації освітнього процесу для дітей з ООП в ліцеї сформовані інклюзивні класи. Учні, що виїхали за кордон та навчаються в закладах країн перебування вивчають українознавчий компонент за екстернатною формою навчання.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні й учениці.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Технології та підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом).

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів:

усного (опитування індивідуальне, групове тощо);

письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.);

практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо);

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку.

3.4. Особливості організації освітнього процесу в середній ланці (9 клас)

Освітня програма середньої ланки Новодачинського ліцею (базова середня освіта, 9 клас) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898 та складена на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів світи загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти (далі – освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких викладено в розділі 5 ; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9 класу – 1207,5 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої

освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчання відбувається державною мовою.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану освітньої програми.

Варіативна складова навчального плану визначається Новодачинського ліцею самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Навчальне навантаження учнів дозволяється збільшувати до норм, що не перевищують санітарно-гігієнічних.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх фізичної підготовки та інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів може здійснюватись відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу

класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів. Поділ класів на групи відображається в навчальному плані ліцею. Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з / п	Ключові компетентнос ті	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення неформованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати
---	-------------------------------	---

		спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
--	--	---

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у

	компетентності у природничих науках і технологіях	довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
--	---	--

5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії

		раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві;
---	--	---

		усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи

навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Освітня програма середньої школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом (див. в попередньому розділі).

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

3.5. Особливості організації освітнього процесу в старшій ланці (10-11 класи)

Освітня програма старшої ланки (10-11 класу) створена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року № 890).

Освітня програма старшої ланки окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 (далі — Державний стандарт).

Типова освітня програма визнає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження,
- ✓ орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- ✓ очікувані результати навчання учнів, пропонований зміст окремих предметів, логічну послідовність їх вивчення;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою
- ✓ програмою.

1. Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів — 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів — 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані (*розділ 4 Освітньої програми ліцею*).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ліцею III ступеня (10 клас, 11 клас) (далі — навчальний план). Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на індивідуальні заняття.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Історія: Україна і світ (інтегрований курс)»

«Громадянська освіта», «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями 10-11х класів можуть обрати два предмети (три години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами), а саме «Інформатика», «Технології» або «Мистецтво».

Заклад освіти, складаючи свій навчальний план, може комбінувати перелік предметів з обох запропонованих Типовою освітньою програмою старшої школи варіантів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 року № 890. Наказ розміщений на сайті МОН України.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту;

профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в *таблиці 5* Типової освітньої програми);

курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може

також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання у закладах загальної середньої освіти.

Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, відведених Навчальним планом для профільних предметів і спеціальних курсів (у першому варіанті Навчального плану, *таблице 1*), або за рахунок додаткових годин (у другому варіанті Навчального плану, *таблице 2* Типової освітньої програми).

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів/учениць у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин навчального плану.

Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

При організації профільного навчання враховується:

- ✓ на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей;
- ✓ якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, зокрема, предмет «Фізика і астрономія», один з них може вивчатись на профільному рівні, а інший на рівні стандарту;
- ✓ кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених Навчальним планом на вивчення відповідного базового предмета, до яких додається необхідна кількість годин із відведених Навчальним планом на вивчення профільних предметів і спеціальних курсів (у першому варіанті Типового навчального плану, *таблиця 1*) або із додаткових годин (у другому варіанті Типового навчального плану, *таблиця 2*);
- ✓ у *таблиці 3* подана орієнтовна кількість годин для вивчення профільного предмета, яку заклад освіти може збільшувати або зменшувати;
- ✓ заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів
логічна послідовність їх вивчення.

Освітню програму ліцею укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в *таблиці 4*. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України.

У рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннявий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізація в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший

предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 11 travnya 2011 roku za X• 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 року № 1222.

Для недопущення перевантаження учнів враховується їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). При оцінюванні учнів, дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (фізична культура та ін.) у закладах позашкільної освіти за рішенням педагогічної ради.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

	Ключові компетентності	Компоненти
	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. 78 Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного

		спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, 79 розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях
--	---	--

		Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів

	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність,

	упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
--	--

	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості^{8 1} співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
	Екологічна грамотність і	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі

	здорове життя	екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	---------------	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій⁸³, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію (якщо її проведення не скасовано відповідним наказом Міністерства освіти і науки України), на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у

тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео- уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Передбачені результати профільної середньої освіти

Освітня програма Новоначинського ліцею середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми ліцею середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

4. Навчальний план на 2025-2026 навчальний рік та його обґрунтування

Загальні засади

Навчальний план Новодачинського ліцею містить:

- перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- гранично допустиме річне навчальне навантаження.

Навчальне навантаження орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на всіх етапах середньої освіти.

Робочий навчальний план на 2025-2026 навчальний рік розроблений:

- ✓ для 1 - 4 класів – за Державним стандартом початкової освіти (Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко), затвердженим наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743-22;
- для 5-8 класів – за Типовим навчальним планом для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (із Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти), затвердженими наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120);
- для 9 класу - за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405;
- для 10-11 класів - за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (додатки 2,3) (у редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890).

Порядок вивчення навчальних предметів

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи та індивідуальні заняття.

Кількість навчальних годин на вивчення освітніх компонентів кожної освітньої галузі заклад освіти визначає самостійно в межах заданого Типовим навчальним планом діапазону для початкової, базової та старшої школи.

У Новодачинському ліцеї запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці інтегровані курси вивчаються за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Інваріантна складова навчального плану включає перелік обов'язкових предметів для вивчення всіма учнями класу.

У **мовно-літературній освітній галузі** для 5-8 класів рішенням педагогічної ради обрано 3 варіант поєднання освітніх компонентів: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова. У **математичній освітній галузі** для 7 та 8 класів обрано окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

У **природничій освітній галузі** інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5 класі вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу, що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти).

Для 6 класу обрано інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу» (обрана модельна навчальна програма інтегрованого курсу природничої освітньої галузі не охоплює географічного складника). і географію.

У 7-9 класах вивчаються окремі навчальні предмети природничої освітньої галузі – біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-8 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут». В 9 класі вивчається курс «Основи здоров'я».

У **громадянській та історичній освітній галузі** для 6-7 класів обрано 2 варіант поєднання освітніх компонентів-інтегрований курс історії та курс громадянської освіти;

Вивчення базового предмета **фізика і астрономія** в 10-11 класах здійснюється з послідовним вивченням фізичного і астрономічного складників, а розподіл годин між ними здійснюється відповідно до навчальної програми.

Навчальні предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується **вибірково-обов'язковими предметами**. Враховуючи вибір учнів, в 2025-2026 навчальному році в 10 та 11 класах викладатимуться 2 обов'язково-вибіркових предмета: інформатика та мистецтво (по 1,5 години на тиждень в кожному).

Варіативна складова 2025-2026 навчального року включає додаткові години, які разом з інваріантною частиною не перевищують обов'язкове гранично допустиме навантаження на учня протягом тижня. За рахунок цієї частини задовольняються освітні запити батьків і учнів.

Варіативність змісту освіти забезпечується також шляхом запровадження резервного часу в освітній програмі закладу, що сприяє, зокрема, задоволенню освітніх потреб здобувачів освіти, вирівнюванню їх досягнень, розвитку наскрізних умінь.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

1) посилення предметів інваріантної складової:

- ✓ історія України в 11 класі для підготовки учнів до НМТ;
- ✓ математика в 10 та 11 класах – для можливості розподілу на алгебру та геометрію та викладання предмету на академічному рівні для підготовки учнів до НМТ;

2) курси за вибором:

- ✓ «Українознавство» в 8-9 класах для впровадження ідеї національно-патріотичного виховання в навчальний процес та продовження вивчення курсу;
- ✓ «Безпековий практикум» в 5 та 6 класах для навчання учнів практичним діям в різних ситуаціях в умовах воєнного стану.

3) Індивідуальні заняття в 1-4 класах для подолання освітніх втрат.

За рішенням педагогічної ради школи облік занять з курсів за вибором здійснюється на сторінках класних журналів та не оцінюються.

В 2025-2026 навчальному році Новодачинський ліцей навчатиметься за змішаною формою навчання (тиждень через тиждень). За рішенням педагогічної ради ділення учнів на групи для виконання практичних робіт у

класах понад 15 учнів не відбуватиметься. Більшу частину практичних робіт учні виконуватимуть на «очному» тижні.

Навчальні екскурсії проводитимуться відповідно до безпекової ситуації та форми навчання закладу (очно або віртуально).

Таблиця 1

**Навчальний план
початкової школи
на 2025-2026 навчальний рік**

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень у класах				
<i>Інваріантний складник</i>		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та література	7	7	7	7	28
	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Я досліджую світ	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво/	2	2	2	2	7
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
	Інформатика	-	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура **	3	3	3	3	12
Усього		22	24	25	25	96
<i>Варіативна складова</i>		1	1	1	1	4
Індивідуальні та групові консультації		1	1	1	1	4
Індивідуальні заняття		1	1	1	1	4
Всього (сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових)		23	25	26	26	100

Таблиця 2

**Навчальний план
базової школи на 2025-2026 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		5	6	7	8	9	5-9
Інваріантна складова							
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	4	2	17
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Іноземна мова (англ.)	3,5	3,5	3,5	3	3	16,5
	Зарубіжна література	1	1	1	1	2	6
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	2	2	3	3	-	10
	Історія України	-	-	-	-	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-		-		1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Математична	Математика	5	5	-	-	-	10
	Алгебра	-	-	3	3	2	8
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	1	1	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	1	-	-	-	3
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2	7
	Географія	-	1	2	2	1,5	6,5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1	2	2	5
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
Інформаційна	Інформатика	2	2	1	1,5	2	8,5
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1	1	5
Соціальна та здоров'я-збережувальна	Етика	1	1	-	-	-	2
	Основи здоров'я	-	-	-	-	1	1
	Безпека, здоров'я, добробут	1	1	1	1	-	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		28,5	28,5	32	35	34	158
Варіативна складова		1	1	1		1	4

Курси за вибором	1	1	1		1	4
Українознавство			1		1	2
Безпековий практикум	1	1				2
Всього (сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових)	29,5	29,5	33	35	35	162
Гранично допустиме навантаження	28+3	31+3	32+3	33+3	33+3	157+15

Таблиця 3

**Навчальний план
старшої школи
на 2025-2026 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10 клас	11 клас	Разом
<i>Інваріантна складова</i>			
Базові предмети	27	28	57
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Іноземна мова (англ.)	2	2	4
Історія України	1,5	1,5+0,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+2	3+2	6
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура	3	3	6
Захист України	2	2	4
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	6
Інформатика	1,5	1,5	3
Мистецтво	1,5	1,5	3
Разом	30,5	29,5	60
<i>Варіативна складова</i>	2	2,5	4,5
Додаткові години	2	2,5	4,5
Математика (алгебра+геометрія)	2	2	4
Історія України		0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня	33+3	33+3	66+6
Всього (без урахування поділу класу на групи)	32,5	32	64,5

Розділ 5. Перелік типових навчальних планів та модельних навчальних програм

№ з/п	Назва навчальної програми, автор	Ким та коли затверджена
Початкова школа 1-4 класи НУШ		
1	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
Базова школа 5-7 класи НУШ		
3	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
4	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С.О., Овдійчук Л. М., Слижук О.А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
5	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Турянця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
6	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
7	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року

8	Модельна навчальна програма «Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Власова В.С., Желіба О.В., Кронгауз В.В., Секиринський Д. О., Щупак І.Я.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
9	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.	Наказ МОН № 795 від 12

	Ашортія Є., Бакка Т., Желіба О., Козіна Л., Мелешенко Т., Щупак І.).	липня 2021 року
10	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
11	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Педан О. С. Коломоєць Г. А., Боляк А. А. та ін.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
12	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
13	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Скворцова С. О., Тарасенкова Н. А.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
14	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н. В., Барна О. В.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
15	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року
16	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).	Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року

17	Модельна навчальна програма "Географія. 6–9 класи." (Запотоцький С. П., Карпюк Г. І. та ін.)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 795 від 12 липня 2021 року 98
7-9 класи		
18	УКРАЇНСЬКА МОВА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
19	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
20	ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 7-9 класи. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ 7–9 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
21	МАТЕМАТИКА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
22	ФІЗИКА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017

23	ХІМІЯ 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
24	БІОЛОГІЯ 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
25	ІНФОРМАТИКА (початок вивчення з 2 класу) 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
26	АНГЛІЙСЬКА МОВА 5-9 класи. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017

27	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
28	ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
29	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
30	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
31	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
32	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
33	ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.09.2017
Старша школа 10-11 класи		
34	УКРАЇНСЬКА МОВА Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10-11 класи (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017 року
35	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класи (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
36	ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 10–11 класи ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року

	10–11 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти	
37	ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА (інтегрований курс) 10 клас (рівень стандарту). Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
38	Навчальна програма курсу за вибором «Фінансова грамотність» для учнів 10, 11 класів	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
39	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 10 – 11 класи (рівень стандарту). Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року
40	Навчальна програма «ЗАХИСТ УКРАЇНИ. РІВЕНЬ СТАНДАРТУ» для 10 - 11 класів закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2023 № 1121-23
41	АНГЛІЙСЬКА МОВА. 10-11 класи. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
42	ІНФОРМАТИКА Навчальна програма Вибірково-обов'язкового предмету Для учнів 10-11 класів Загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
43	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з математики (алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
44	МИСТЕЦТВО Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
45	ТЕХНОЛОГІЇ 10-11 КЛАСИ Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017
46	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року

47	ХІМІЯ 10-11 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України № 1407 від 23.10.2017 р.
48	ФІЗИКА і АСТРОНОМІЯ Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту, профільний рівень)	Наказ Міністерства освіти і науки України № 1539 від 24.11. 2017 р.

Розділ 6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Відповідно до наказу МОН України № 563 від 15.05 2023 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», розпоряджень обласної, районної адміністрацій, сільського голови та з метою організації безпечного навчання здобувачів освіти в залежності від ситуації, що складається, в Новодачинському ліцеї можуть запроваджуватись наступні форми навчання: дистанційна, змішана, індивідуальна (екстернатна або сімейна). Форму навчання кожної дитини визначають її батьки та безпекова ситуація, що складається на час навчання. Затверджується наказом директора ліцея.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.
- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи.

На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати

отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео- уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОЗДІЛ 7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до:

- Наказу МОН України № 813 від 13.07.2021 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України № 289 від 01.04.2022 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до Нового державного стандарту базової середньої освіти»;
 - Наказу МОН України № 1222 від 21.08.2013 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти (7-11 кл.)»;
 - Наказу МОН України № 1093 від 02.08.2024 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» (5-7 класи).
- Листа МОН України № 1/4895-25 від 14.03.2025 «Роз'яснення щодо окремих питань оцінювання результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти).

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення
 - на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
 - аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
 - мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок,
 - переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та рівневому (за рішенням педагогічної ради) оцінюванню.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються усвідомлені досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Як свідчить сучасна педагогічна практика, в процесі оцінювання рівня навчальних досягнень учнів доречно використовувати два типи критеріїв: **соціальні та індивідуальні**.

Інструментарієм **соціального** оцінювання сьогодні є «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», розроблені МОНУ на міжпредметному та предметному рівнях.

Застосування **індивідуальних** критеріїв дає змогу порівняти результат, отриманий учнем сьогодні, з його попередніми результатами, і тим самим виявляється динаміка його розвитку.

Важливим способом індивідуального оцінювання виступає

самооцінка, коли кожен учень аналізує свою діяльність, визначити якість своєї роботи та шляхи її підвищення. Під час перевірки роботи учня вчителі здійснюють аналогічну діяльність: якщо він погоджується з оцінкою учня, то обводить її, якщо ні – ставить свою, коментуючи її усно або письмово. **Коментування оцінки є обов'язковим, незалежно від того, чи відповідь учня є усною чи письмовою.**

Поєднання вчителем у своїй роботі індивідуальних і соціальних еталонів проявляється в тому, що учень не тільки засвоює зміст навчального матеріалу, а й сам контролює і корегує свою пізнавальну діяльність. Це і є ідеальна ситуація з критеріями оцінювання.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

На реалізацію мети діяльності ліцею при складанні навчального плану включено варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні заняття відповідно освітніх потреб учнів.

Розділ 8. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Якість освіти – багатопланова категорія, і критерії її оцінки можуть бути самими різними. Можна виділити чотири основних аспекти оцінки якості освіти, які доповнюють один одного:

- гарантоване виконання базових стандартів і еталонів;
- досягнення поставлених цілей на різних етапах навчання (на вході, у процесі й на виході);
- здатність задовольняти попит і очікування споживачів освітніх послуг і зацікавлених учасників освітнього ринку;
- прагнення до вдосконалювання навчання.

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності навчального закладу

1	Назва установи	Новодачинська загальноосвітня школа I-III ступенів
2	Кількість педагогічних працівників	21
3	Освітній рівень :	
	- з вищою освітою	19
	- з середньою спеціальною	1
4	Кваліфікаційний рівень :	
	- вища категорія	9
	- I категорія	3
	- II категорія	3
	- Спеціаліст	3
	- Без категорії	3
	- Вчитель – методист	2
	- Старший вчитель	6
	- Вихователь-методист	
5	Сумісники	1
6	Пенсіонери	4
7	Стаж роботи :	
	До 3 х років	3
	3-10 років	2
	10-20 років	1
	Понад 20 років	15
8.	Без пед. освіти всього :	1
	- прийнято до 1996 р.	
	- прийнято після 1996р.	1
9.	Працюють не за фахом освіти	1
10.	Працюють з неповним навантаженням (вказати предмети, причини)	1 (Хімія, основи здоров'я) - пенсіонер
11	Працюють з перевантаженням (понад 27 годин)	
12	Потреба в заочному навчанні (вказати спеціальності)	
13	Директори :	
	- освіта вища педагогічна	1
	- незакінчена вища	
	Стаж керівної роботи :	
	До 3 х років	
	3-10 років	
	Понад 10 років	1
	- пенсіонери	1

	Депутати (яких рівнів)	
--	------------------------	--

14	Заступники директорів	2
	- освіта вища педагогічна	2
	- незакінчена вища	
	Стаж керівної роботи :	
	До 3 х років	
	3-10 років	
	Понад 10 років	2
	- пенсіонери	1
	Депутати (яких рівнів)	
15	Однопрофільність серед адміністрації	-
16	Вакансії (вказати предмети, к-сть годин, забезпечення житлом)	Психолог – 0,5 ст.
17	Плинність кадрів за 2024-2025 н.р.	
	- вибуло всього	2
	- з них молодих спеціалістів	-
	- пенсія за вислугою	-
	- пенсія за віком	-
	- інші причини	2
	- прибуло	2
18	Облік нагороджених педпрацівників станом на 20.03.2025 р.	
	- заслужені вчителі	-
	- лауреати педагогічної премії	-
	Відмінник освіти України	2
	Почесна грамота МОН України	11
	Інші нагрудні знаки (вказати кількість і які)	Ветеран праці - 1
	Подяка голови ОДА	3
	Подяка обл.ради	20
	Почесна грамота голови ОДА	13
	Почесна грамота голови обл.ради	3
	Інші	69
19	Вчителі – депутати (вказати, яких рівнів)	

Професійна підготовка вчителя не закінчується у стінах педагогічного навчального закладу. Вона продовжується протягом усієї професійної діяльності педагога. Це:

- курси підвищення кваліфікації;

- дистанційні навчальні курси;
- проходження онлайн-курсів;
- участь у семінарах-практикумах, майстер-класах, вебінарах; участь у публічних лекціях та ін.

Таким чином педагоги школи долучаються до творчої діяльності, мають змогу бути обізнаними із сучасними технологіями навчання, підвищенню їхнього фахового рівня. Наші вчителі мають ряд сертифікатів, що засвідчують бажання надавати якісні освітні послуги.

Наявність даних сертифікатів дає можливість формувати ключові компетентності в здобувачів освіти, використовувати внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Програмно-методичне забезпечення

Переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти викладені в розділі 5 даної Освітньої програми

Конспект уроку вчителі складають у довільній формі.

Модель моніторингу якості освіти у нашому навчальному закладі визначає єдину систему здійснення внутрішкільного моніторингу, що включає збір, збереження (формування бази даних), опрацювання (аналіз і оцінка) та розповсюдження інформації про якість освіти в ньому, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій його розвитку, розробку науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо покращення ефективності діяльності ліцею.

Дослідження є комплексним і спрямоване на безперервне відстеження умов, процесу й результатів освітньої діяльності закладу, у ході якого – фіксацію якісних чинників розвитку за етапами (початок навчального року – процес навчання – кінець навчального року).

Основними завданнями моніторингового дослідження є:

- ✓ здійснити діагностичний аналіз рівня навчальної мотивації та інтелектуально-освітніх потреб учнів школи, що
- дозволяють спрогнозувати їхні освітні запити та охарактеризувати міру готовності до навчальної діяльності;
 - ✓ визначити психолого-педагогічні особливості та характер
- взаємовідносин суб'єктів освітнього процесу з метою впливу на якість навчальних результатів учнів;
 - ✓ дати характеристику професійної готовності педагогів колективу до вирішення інноваційних освітніх завдань, зосереджуючи увагу
- насамперед на таких якостях, як: ініціативність, професійна активність, здатність до самоосвіти, інформаційно-комунікативна компетентність, творчість з метою виявлення впливу професійного рівня педагога на творчі навчальні досягнення учнів;
 - ✓ здійснити аналіз якісного рівня профільної (філологічної, математичної) підготовки учнів школи у його розвитку;
 - ✓ проаналізувати стан реалізованості освітньо-виховних завдань, що є в основі програми виховної роботи навчального закладу, а також чинники, що впливають на якість результатів.

Суб'єкти внутрішкільного моніторингу:
педагогічний колектив,

- ✓ адміністрація,
- ✓ учні,
- ✓ батьки.

Об'єкти внутрішньошкільного контролю:

- ✓ Навчально-виховна робота.
- ✓ Методична робота.
- ✓ Виховна робота.
- ✓ Експериментальна та науково-дослідна робота..
- ✓ Навчально-матеріальна база.

Забезпечення освітньої діяльності.

Навчально-виховна робота: контроль за виконанням всеобучу, контроль за станом викладання предметів, контроль за якістю знань, умінь, навичок, контроль за виконанням рішень педради, контроль за документацією, контроль за виконанням програм, контроль за підготовкою та проведенням ЗНО/НМТ, ДПА.

Завдання внутрішнього шкільного контролю полягають у:

- зборі оперативної інформації про стан керованих підсистем;
- поширенні передового педагогічного досвіду;
- підвищення рівня навчальних досягнень школярів;
- підвищення рівня вихованості учнів;
- своєчасному виявленні й виправленні, попередженні помилок, недоліків в організації й здійсненні навчально-виховного процесу;
- кваліфікованій допомозі педагогам у підвищенні педагогічної майстерності, в оволодінні сучасними технологіями, ефективними методами навчання і виховання.

Відповідно до значення внутрішшкільного контролю для діяльності ліцею, можна визначити, що контроль має бути:

- ***багатоцільовий*** – тобто спрямований на перевірку різних питань (навчально-виховна, методична, науково-дослідна й експериментальна діяльність, удосконалення навчально-матеріальної бази школи, виконання санітарно-гігієнічних вимог, дотримання техніки безпеки та ін.);
- ***багатобічний*** – означає застосування різних форм і методів контролю до одного й того самого об'єкта (фронтальний, тематичний, персональний контроль діяльності вчителів і т.п.);
- ***багатоступінчастий*** – контроль одного й¹¹ того самого об'єкта різними рівнями органів управління (роботу вчителя в ході освітнього процесу контролює директор, заступник директора, голова методичного об'єднання, представники Управління освіти і т.д.).

Рівень знань, умінь і навичок учнів є головним критерієм в оцінці роботи вчителя, тому перевірка їх є важливою складовою частиною внутрішшкільного контролю. Контроль за якістю знань, умінь і навичок учнів передбачає такі завдання:

- 1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок учнів та відповідність їх програмним вимогам;
- 2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;

3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;

4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок учнів, удосконалення форм і методів роботи з відстаючими, а також з творчо обдарованими учнями.

Положення про внутрішкільний контроль затверджується педагогічною радою, яка має право вносити зміни і доповнення.

Внутрішкільний контроль адміністративної роботи здійснюється директором ліцею або його заступниками з НВР з метою перевірки успішності навчання в рамках поточного контролю і проміжної атестації учнів.

Естетичне оформлення

В ліцеї проведено велику організаторську роботу по естетичному оформленню коридорів, класних кімнат, навчальних, їдальні, влучно підібрано кольорову гаму. В закладі чітко простежується єдиний підхід до оформлення всього приміщення.

Учні початкової школи навчаються в окремому корпусі. З метою створення належного освітнього простору для навчання учнів 1- 4 класів в новій українській школі здійснюється робота по забезпеченню навчальних кімнат новими меблями, сучасною оргтехнікою та дидактичними матеріалами. Кожного року отримуємо матеріали та обладнання для занять з дітьми з ООП (в 5 інклюзивних класах їх у ліцеї навчається 6). Чекаємо оздоблення інклюзивної кімнати.